

ndria”, Sincero Mantelli (Parma), „Il volto di Dio nel volto della creazione. Il contributo di Origene”, Ilaria Vigorelli (Rzym), „Icona del Padre e icona dell’uomo: considerazioni di Atanasio nel De Incarnatione Verbi sul volto di Cristo”. W sesji B głos zabrali Krisztián Fenyves (Esztergom), „«In the Image of God He Created Them»: Genesis 1:26-28 in the Light of Patristic and Rabbinic Literature”, Angelo Di Berardino (Rzym), „Bellezza divina e volto umano nel Codice Teodosiano”, László Odobina (Nyíregyháza), „Delineamenti del volto di Cristo nella cristianizzazione dell’educazione antica”, Francesca Paola Massara (Palermo), „Deus et puer. I volti di Gesù come infante nell’arte paleocristiana: testimonianze iconografiche e riferimenti simbolici”, Margherita Cecchelli (Rzym), „Il Volto di Dio e le chiese romane intitolate al Salvatore” oraz Isabel Maria Alçada Cardoso (Rzym), „Il volto di Dio e il volto dell’uomo nei discorsi in difesa delle immagini sacre di Giovanni di Damasco”.

Trzeci i ostatni dzień XLIX Spotkania Badaczy Antyku Chrześcijańskiego (sobota, 13 maja) był sesją podsumowującą i składały się nań dwa wykłady: Elie Ayroulet (Lyon), „Irénee de Lyon: «Voir Dieu sans mourir, un effet de sa philanthropie»” oraz Giovanni Catapano (Padwa), „«Quaesivi vultum tuum». Ps. 27, 8 nelle opere di Agostino”. Trzydniowe obrady podsumował Giuseppe Caruso OSA, który jednocześnie zapowiedział, że przyszłoroczne jubileuszowe pięćdziesiąte Incontro di Studiosi dell’Antichità Cristiana odbędzie się w dniach 9-11 maja 2024 roku i poświęcone będzie następującemu tematowi: „Słowa Boga. Język teologiczny we wczesnym chrześcijaństwie”.

Doroczne Spotkanie Kanadyjskiego Towarzystwa Badań Patrystycznych (Toronto, Kanada, 29-31.05.2023)

**The Annual Meeting of the Canadian Society of Patristic Studies (Toronto, Canada,
May 29-31, 2023)**

Ks. Marcin Wysocki – KUL, Lublin

Chwalebłą częścią działalności wszelkich stowarzyszeń patrystycznych na całym świecie, jak na przykład w przypadku Polskiej Sekcji Patrystycznej czy Północno-Amerykańskiego Stowarzyszenia Patrystycznego, jest coroczne organizowanie spotkań członków poszczególnych

towarzystw, które są okazją do zaprezentowania swoich badań, wymiany poglądów oraz zawiązania tematycznych grup badawczych. Nie inaczej jest również z Kanadyjskim Towarzystwem Badań Patrystycznych (Canadian Society of Patristic Studies), które zostało założone w 1975 roku i od tamtej pory zajmuje się promocją oraz rozwojem kanadyjskich badań nad Ojcami Kościoła. Coroczne spotkanie członków CSPA odbywa się pod auspicjami Kongresu Nauk Humanistycznych i Społecznych (Congress of the Humanities and Social Sciences) w różnych ośrodkach akademickich na terenie całej krainy „pachnącej żywicą”, żeby użyć słów Arkadego Fiedlera. Również tegoroczny zjazd odbył się w tej formule i tym razem korzystał z gościnności University of York, leżącego na przedmieściach Toronto prężnego ośrodka akademickiego. Zarówno Kongres, jak i Spotkanie Towarzystwa, odbywało się w formule hybrydowej, gdyż część uczestników łączyła się z zebranymi na miejscu za pomocą platform internetowych.

Główny kongres, w ramach którego odbywały się spotkania poszczególnych towarzystw, trwał cały tydzień (27.05-2.06). Obrady Canadian Society of Patristic Studies miały miejsce w dniach 29-31 maja i rozpoczęły się one od powitania przez aktualną prezes Towarzystwa prof. Mone Tokarek LaFosse, po której Peter T. Choi (Orthodox School of Theology at Trinity College, University of Toronto, Kanada) przedstawił swój referat „The Meaning of Health and Illness in the Orations of St. Gregory the Theologian”, który został uhonorowany w bieżącym roku nagrodą dla najlepszej pracy studenckiej. Następnie miały miejsce dwie sesje tematyczne, które skupiły się wokół tematu „Trauma and Therapeia in Early Christian Literature”. W pierwszej części zaprezentowali się John Abad (St. Augustine’s Seminary & Toronto School of Theology, Kanada), „Tertullian’s De Patientia: a Christian response to the dilemma of changing fortune and suffering”, Paul Hartog (Faith Baptist Theological Seminary, Ankeny, Iowa, USA), „Martyrology and Axiology: Negotiating Sacrifice and Trauma through an Ordering of Values in the Apostolic Fathers”, w drugiej zaś Scott Harrower (Ridley College, St. Catharines, Kanada), „Promoting recovery from trauma in third century Carthaginian martyr texts: an integrated scientific and historiographical approach”, Miriam DeCock (Aarhus University, Dania), „The Early Christian Exegete as Ritual Healer: The Examples of Origen and Chrysostom” oraz Marcin Wysocki (John Paul II Catholic University of Lublin, Polska), „How to recover from traumatic experiences? The answers and examples made by Paulinus of Nola in his letters”.

Drugi dzień obrad (poniedziałek, 30.05) w swej pierwszej przedpołudniowej części poświęcony był kontynuacji tematu „Trauma and Therapeia

ia in Early Christian Literature”, jednak w tym dniu zogniskowano się na zagadnieniu „Reception History of Galatians 6:17 in Patristic Literature”. W ramach tej części swoje prace przedstawili Steven Muir (Concordia University of Edmonton, Kanada), „Two-way trauma in Paul’s letter to the Galatians”, Jimmy Chan (Carey Theological College, Vancouver, Kanada), „The Therapeutic Gospel for the Traumatic World: Stigmata domini Iesu Christi in corpore as the Crown of Victory”, Wendy Elgersma Helleman (University of Toronto, Kanada), „Marius Victorinus on the stigmata of the apostle Paul in Galatians 6:17 (Comm. Gal. 2.6.17)” oraz Maria Dasios (University of Toronto, Kanada), „Rendering trauma beneficial... for whom? Gregory of Nyssa’s Homily 12 on the Song of Songs”. Po przerwie odbyła się sesja zatytułowana „Grace, Gifts, and Agency”, w której swoje przedłożenia przedstawili Don Springer (McMaster Divinity College, Hamilton, Kanada), „A Paradise of Mercy: Theophilus on Theosis”, Mark Hanson (McMaster Divinity College, Hamilton, Kanada), „Do Not Grieve: Chrysostom’s Preaching on Spiritual Gifts”, Yip Mei Loh (Chung Yuan Christian University, Tajwan), „Origen’s Concept of Free Choice of the Will”, Robert P. Kennedy (Saint Francis Xavier University, Antigonish, Kanada), „The Supernatural in Augustine and Aquinas”. Pierwsza z sesji popołudniowych drugiego dnia obrad zatytułowana była „Divinity and Humanity”, a w jej trakcie zaprezentowali się Timothy Pettipiece (Carleton University, Ottawa, Kanada), „City of God(s): Unity and Plurality in Early Manichaeon Theological Discourse”, Wendy Elgersma Helleman (University of Toronto, Kanada), „Marius Victorinus on spiritus as divine substantia (Adv. Ar. 1A 8, 16-17 and 30-31)”, Marc Guany (University of Toronto), „‘Reaching Out to the Unapproachable Beauty’: Deification as Epektasis in Gregory of Nyssa”. Druga popołudniowa sesja poświęcona była zagadnieniu „Images of Women”. Złożyły się na nią następujące referaty: Mona Tokarek LaFosse (Martin Luther University College, Waterloo, Kanada), „Experiencing Paradox: Age and the Life Course in Hermas Visions 3.11-12”, Pierre Cardinal (Institut de pastorale de l’Archidiocèse de Rimouski, Kanada), „Narsai et la réhabilitation de la Cananéenne”, Robert Kitchen (Regina, Saskatchewan, Kanada), „Not Only About Mary: Syriac Metrical Homilies on Mary”.

Trzeciego i ostatniego dnia obrad (wtorek, 31.05) odbyła się tylko jedna sesja przedpołudniowa w trakcie której prelegenci rozważali temat „Speech, Language, Discourse”, a prelegentami byli Jared Secord (University of Calgary, Kanada), „Who Was Agrippa Castor (Euseb. HE 4.7.5-8)? Onomastics, Barbarian Wisdom, and the Development of Christian Hagiology”, Naoki Kamimura (Tokyo Gakugei University, Japonia), „Martyr-

dom in time of peace and the relation of Christian identities to parrhesia”, Jimmy Chan (Carey Theological College, Vancouver, Kanada), „Augustine’s Theological Anthropology of Diuersitate Linguarum in De Civitate Dei”. Ostatnim punktem konferencji było zgromadzenie generalne członków Towarzystwa, które wybrało nowe władze.

**Trzynaste doroczne spotkanie Towarzystwa Badań
Wczesnochrześcijańskich Azji i Pacyfiku (Singapur, 7-9.09.2023)
13th Annual Meeting of Asia-Pacific Early Christian Studies Society (Singapur,
September 7-9, 2023)**

Ks. Marcin Wysocki – KUL, Lublin

Czasami pojawia się myślenie ograniczające zasięg badań nad pismami Ojców Kościoła i antykiem chrześcijańskim do strefy wpływów kultury chrześcijańskiej czy też kultury grecko-łacińskiej. Tymczasem również w rejonach, gdzie chrześcijaństwo dotarło później i jest religią mniejszościową, pisma Ojców Kościoła są studiowane i cieszą się dużym zainteresowaniem. Przykładem na to jest działalność *Asia-Pacific Early Christian Studies Society*, które od 75 lat skupia badaczy antyku chrześcijańskiego z terytorium Pacyfiku, Azji, Australii, a ostatnio także Republiki Południowej Afryki, i promuje badania nad Ojcami Kościoła w tej części świata. Jednym ze sposobów aktywizacji i gromadzenia środowiska azjatyckich badaczy antyku chrześcijańskiego, obok czasopisma „Scrinium” publikowanego przez Brilla, będącego nieoficjalnym czasopismem Stowarzyszenia, jest coroczna konferencja organizowana w różnych częściach tego obszernego geograficznie terytorium. W ostatnich latach miała ona miejsce między innymi w Okayamie (2018), Melbourne (2017), Yokohamie (2014) czy Seulu (2012). W 2023 roku, po przerwie spowodowanej koronawirusem, spotkanie odbyło się w Singapurze w dniach 7-9 września, a gospodarzem był Trinity Theological College, działający pod auspicjami anglikanów, metodystów, presbiterian i luteran.

Zasadniczym tematem obrad było „Early Christianity in Pluralistic Contexts”, aczkolwiek inna tematyka referatów była również mile widziana. Podczas trzydniowej konferencji miały miejsce dwa wykłady plenarne. Pierwszego dnia wykład zatytułowany „Encountering a Pluralistic World – Syriac Christianity along the Ancient Silk Road” wygłosiła dr Li Tang